

Verus

"Het gaat erom dat we jonge mensen helpen om betekenis te geven in het leven. Daarin is Verus belangrijker dan ooit."



## KIEZEN ÉN DELEN

Strategisch plan 2021-2024

### VRIJHEID VAN ONDERWIJS

Vrijheid om te kiezen voor het onderwijs dat pedagogisch en levensbeschouwend bij je past.

Verus heeft een leidende en inspirerende rol in het debat over vrijheid van onderwijs.

### GEÏNSPIREERD GOED ONDERWIJS

Voorbij de kwalificatie, gaan voor geïnspireerd onderwijs met ruimte en aandacht voor pedagogische en existentiële vragen.

Wij werken vanuit een gevoel van 'SAMEN'

### DE NIEUWE VERENIGING

"Laten we de diversiteit vieren, kleur in plaats van grijs!"

Hoogwaardige dienstverlening en ondersteuning

Gezamenlijke standpuntbepaling en lobby.

Verbinden, inspireren, verenigen.

ONS ANTWOORD OP ONTWIKKELINGEN

Belangrijke uitdaging: vormgeven aan nieuwe manieren van verenigen in onze kleurrijke en pluriforme gemeenschap.

IN ONZE OMGEVING ZIEN WE:

Vereniging zijn van vanzelfsprekendheid naar gemeenschap.

Pedagogische ruimte in plaats van



Vrijheid van onderwijs als overtuiging: onderwijs dat recht doet aan onze identiteit, voor een kleurrijk onderwijsveld en ten behoeve van goed onderwijs voor alle kinderen in Nederland.



SAMEN GELOVEN

SAMEN LEVEN

Collectiviteit als kracht: collectieve inkoop behartiging.

Samen kunnen we meer dan alleen!

KIEZEN ÉN DELEN

# Strategisch Beleidsplan Verus 2021-2024



# INHOUD

---

<b>Inhoudsopgave</b>	2
<b>1. Inleiding</b>	3
<b>2. Wat zien we gebeuren in onze omgeving?</b>	4
Vrijheid van onderwijs – van belangrijke bijzaak naar essentie	4
Pedagogische ruimte in plaats van pedagogische leegte	5
Vereniging zijn in het heden – van vanzelfsprekendheid naar gemeenschap	5
<b>3. Interessante ontwikkelingen... en wat betekent dat voor onze opdracht?</b>	6
<b>4. De basis</b>	8
<b>5. De pijlers</b>	9
I. Vrijheid van onderwijs	9
II. Geïnspireerd goed onderwijs	9
III. De nieuwe vereniging	10
<b>6. Tot slot</b>	12

# COLOFON

---

## TEKST

College van Bestuur

## EINDREDACTIE

Strategieteam Verus

## VORMGEVING

Studio 94.81, Waddinxveen

## AFBEELDING COVER

Getekend Verslag

# 1. INLEIDING

We leven in een bijzondere tijd. Een tijd waarin de toekomst onzeker is en we voortdurend op zoek zijn naar houvast. Zoals één van onze leden onlangs meldde: 'Omgaan met onzekerheden hoort nu tot de 'core business' van onderwijs en scholen. Niemand weet hoe het onderwijs er over een maand, laat staan een jaar uit ziet. Ook voor leerlingen is niets meer vanzelfsprekend.'

Toch legt Verus de koers voor de komende beleidsperiode vast in het voorliggende strategisch plan en durven we keuzes te maken die gefundeerd zijn op de stevige basis die wij als vereniging delen. En bovenal gefundeerd op onze gedeelde levensbeschouwelijke bronnen en waarden.

Dit strategisch plan is tot stand gekomen met medewerking van een groot aantal leden en medewerkers van Verus. Er heeft in de afgelopen maanden een open

gesprek plaatsgevonden over de maatschappelijke ontwikkelingen (binnen en buiten onderwijsland), wat dit betekent voor onze vereniging en welke keuzes daarom gewenst of nodig zijn.

Conceptversies van dit strategisch plan zijn besproken binnen de bestaande gremia, zoals ledencommissies, raad van toezicht, ondernemingsraad, en MT.

De verzamelde input<sup>1</sup> was rijk én eenduidig. Er was veel herkenning voor de geschetste ontwikkelingen en ook de hierop gebaseerde strategische beleidslijnen werden breed onderschreven.

Heel stevig was ook het geluid van onder meer de leden te horen dat Verus meer en vaker scherper mag kiezen, stelling mag nemen, meer kleur mag bekennen, minder afwachtend mag zijn en daarmee meer aanwezig. Deze aanmoedigingen zijn opgepakt

en verwerkt in voorliggend plan. Ook kwam naar voren dat de leden van Verus graag actief vorm willen geven aan hun vereniging, dat ze aan het denken en doen van de vereniging bij willen dragen en ervaringen, dilemma's en inspiratie willen delen.

Dit strategisch plan heeft als doel om, op basis van de externe en interne analyse, het fundament te leggen voor toekomstige beleidskeuzes. Hiertoe is de strategische focus bepaald en worden de voornemens rondom deze focus beschreven. Hierbij wordt steeds de balans gezocht tussen op hoofdlijnen blijven én toch concreet genoeg zijn. Tussen duidelijkheid bieden én het poneren van vragen waarop nog positiebepaling moet plaatsvinden. En tussen positie kiezen én recht doen aan de diversiteit en veelkleurigheid binnen onze vereniging.

---

1. In het stuk komen quotes terug zoals deze zijn opgehaald vanuit de verschillende gesprekken bij de totstandkoming van dit plan. Dit zijn grotendeels quotes van Verus-leden.

## 2. WAT ZIEN WE GEBEUREN IN ONZE OMGEVING?

Als vereniging in het onderwijs met leden uit alle sectoren begeven we ons volop in de breedte van het onderwijsveld, politiek en de samenleving. Binnen drie gebieden die voor onze vereniging van belang zijn, zien we nu én voor de komende jaren grote uitdagingen:

- ten eerste de vrijheid van onderwijs die onder druk staat,
- ten tweede de tendens naar steeds minder aandacht voor pedagogiek en steeds meer aandacht voor het boeken van meetbare resultaten,
- in de derde plaats de benodigde veranderingen voor Verus als vereniging.

### Vrijheid van onderwijs – van belangrijke bijzaak naar essentie

De vrijheid van onderwijs is sinds enige jaren opnieuw onderwerp<sup>2</sup> van discussie en gesprek. Daarbij staat niet zozeer de tekst van artikel 23 van de Grondwet onder druk, maar vooral de manier waarop dit artikel geïnterpreteerd wordt.

Redenen voor deze discussie zijn maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de ontzuiling, secularisering, angst voor polarisatie en een groeiende onbekendheid met religie en de rol hiervan in de samenleving. De waardering voor het grondrecht op vrijheid van onderwijs wordt steeds minder groot. Want: waarom heb je scholen op levensbeschouwelijke grondslag eigenlijk nodig, als een groot deel van de bevolking zich niet meer verbonden voelt met een religieus instituut als de kerk? En: dragen scholen op een levensbeschouwelijke grondslag niet juist bij aan segregatie? Lang heeft vrijheid van onderwijs inderdaad betekend: ruimte voor eigen duidelijk identificeerbare opvattingen en ruimte voor bepaalde aanwijsbare

groepen. De overzichtelijkheid die aan deze interpretatie van vrijheid van onderwijs ten grondslag lag, is verdwenen. De wereld waaruit (de scholen van) Verus voortkomt (/voortkomen) is voorbij. Dat accepteren en beamen wij. We omarmen de tijd waarin we leven. Maar daarmee is nog niet de zin van die vrijheid als zodanig verdwenen.

Vragen over zingeving, betekenisgeving en toekomstperspectief werden vroeger vanuit de zuilen en de 'oude instituties' beantwoord. Deze zuilen zijn grotendeels weggefallen, maar de vragen zijn dat allerminst. Hiervoor ligt (nog steeds) een rol weggelegd voor de school, als gemeenschap in de samenleving. Deze vragen kunnen alleen in vrijheid beantwoord worden. Het komt er op aan de waarde van deze vrijheid van onderwijs opnieuw vorm te geven en te tonen.

Wat we in Nederland niet altijd beseffen is dat vrijheid van onderwijs iedereen de vrijheid geeft om te kiezen. Ouders hebben het recht om te kiezen voor het onderwijs dat past bij hun levensbeschouwelijke en opvoedkundige overtuiging. Te kiezen

voor onderwijs dat zich onderscheidt. Te kiezen voor onderwijs dat niet door de staat, maar door burgers wordt ingekleurd. Verus staat hiervoor: onderwijs is naar zijn aard vrij!

Verus is kritisch op de veranderende rol van de overheid. De invloed van de overheid op het onderwijs is in de afgelopen jaren verschoven van het stellen van deugdelijkheidseisen naar een terrein waar het steeds meer over de kwaliteit van onderwijs gaat, over de vraag wat goed onderwijs nu eigenlijk behelst. De verantwoordelijkheid voor en invulling van onderwijskwaliteit schuift daarmee van de scholen naar de overheid. En daarmee betreedt de overheid niet alleen het domein van kwalificatie maar ook van socialisatie en persoonsvorming. Een terrein waar de overheid zich niet zou moeten begeven. Want, kan de overheid bepalen wat goed onderwijs is?<sup>3</sup>. Wat is goed onderwijs eigenlijk? Het definitieve antwoord op de vraag wat goed onderwijs is, bestaat niet. Zeker niet wanneer we het onderwijs als werkelijk 'vrij' beschouwen.

Het maakbaarheidsdenken heeft in het overheidsbeleid dus het accent

2. Onderwijsraad 2019, Onderwijsvrijheid en overheidszorg

3. Het wetsvoorstel Aanscherping burgerschapsopdracht onderwijs (2020) is daar een heel duidelijk voorbeeld van.

wezenlijk verlegd: van denken in termen van 'vrijheid van onderwijs' als ordeningsbeginsel naar 'aantoonbare resultaten' als voorspelbare uitkomst. De pedagogische en de levensbeschouwelijke benadering kunnen per definitie geen plaats krijgen binnen dit maakbaarheidsdenken. Verus vindt dat er dus een andere manier van kijken nodig is van overheden en (vervolgens ook) van scholen en instellingen die zich gedwongen voelden om mee te gaan in dit maakbaarheidsdenken.

Want, onderwijs is veel meer dan een opsomming van doelen en middelen. In het onderwijs voeden we op, vormen we en zijn we bezig met menswording. En daar is vrijheid voor nodig. Vrijheid om pedagogisch en levensbeschouwelijk te kiezen. Dat maakt het onderwijs in Nederland kleurrijk en waardevol!

De identiteit van een school is niet iets wat 'erbij' mag worden gedaan zolang dit het 'echte' onderwijs niet in de weg staat. Verus beschouwt dit juist als het hart van het onderwijs. De school is een gemeenschap. De identiteit van deze gemeenschap wordt gevormd door leerlingen, leerkrachten/docenten, ouders en andere betrokkenen. Religie, levensbeschouwing en pedagogiek en daarmee het vormgeven van de eigen identiteit van scholen komen in het huidige onderwijsklimaat steeds meer in het gedrang. En zo dreigt échte pluriformiteit in het onderwijs te verdwijnen. Daarom staat Verus er voor om de actuele en eigentijdse betekenis van de vrijheid van onderwijs blijvend onderwerp van aandacht en gesprek te laten zijn. Dit gesprek voeren we binnen de scholen, binnen onze vereniging en met partijen buiten onze vereniging. We zien dat onze scholen allen op

een eigen manier vorm geven aan hun identiteit. Gebaseerd op die ene bron en tegelijkertijd passend bij hun eigen omgeving.

### Pedagogische ruimte in plaats van pedagogische leegte

In de inleiding benoemden we al de groeiende onzekerheid in de maatschappij. Er gebeurt veel: globalisering, immigratie, secularisering, ontzuiling, en recent corona. De maatschappij is, geconfronteerd met ontwikkelingen die elkaar razend snel opvolgen, steeds meer zoekend naar zin en betekenis. Daar tegenover zien we een overheid die steeds meer aanstuurt op maakbaarheid. Zeker ook in het onderwijs.

Onze leden ervaren en uiten steeds vaker dat er sprake is van een groot onbehagen in het onderwijs. Een onbehagen<sup>4</sup> dat vaak wordt geduid als te weinig maatschappelijke waardering, onvoldoende professionele ruimte of een te lage beloning. Dit is ook een beeld dat herkenbaar is in de media. Deze zaken zijn een uitdrukking van een dieperliggende onvrede, namelijk dat het werkelijke gesprek over en de waardering voor pedagogiek en het belang van persoonsvorming naar de achtergrond zijn verschoven<sup>5</sup>.

Want, het gesprek over resultaten en het doel-middel-denken<sup>6</sup> wordt veelal op de voorgrond geplaatst. En daarmee gaat het gesprek over kwalificatie – ten koste van het gesprek over het belang van persoonsvorming. Dit gaat ook gepaard met een taal die daarop gericht is en die effectiviteit en neutraliteit pretendeert. Denk maar aan termen als 'de standaardleerling' en 'opbrengstgericht-werken'. Het begrip onderwijskwaliteit is grotendeels gekwantificeerd ten dienste van sturing,

toezicht en verantwoording<sup>7</sup>. Leraren worden steeds meer gevraagd zich te verantwoorden in plaats van dat het gesprek wordt gevoerd over het verhaal achter de cijfers.

Verus is van mening dat in taal, in het denken én in het doen de aandacht voor pedagogiek en persoonsvorming meer in balans *moet* komen met de aandacht voor kwalificatie en didactiek. Beiden zijn belangrijk, kunnen niet zonder elkaar én versterken elkaar! Want, een leerling is zo veel meer dan de optelsom van voltooien, eindtoetsen en examencijfers. En wat hebben we aan kwalificatie zonder persoonsvorming? Want, de primaire reden voor allen die werkzaam zijn in het onderwijs is niet alleen gelegen in het leerlingen leren goed te kunnen rekenen en lezen – maar juist om hen te begeleiden in hun groeiproces om een stevige eigen persoon te worden.

### Vereniging zijn in het heden – van vanzelfsprekendheid naar gemeenschap

Wat is het een groot goed dat Verus een vereniging is. Verus is voor én door haar leden. Samen vormen we de Verus-gemeenschap. Tegelijkertijd zien we de waardering voor 'de vereniging' veranderen. Steeds meer (school) verenigingen kiezen er bijvoorbeeld voor om een stichting te worden. Want wat heb je nog aan een ALV waar niemand op afkomt? Tegelijkertijd toont het onderzoek van de NSOB (2020)<sup>8</sup> de waarde van de vereniging onomstotelijk aan. Wellicht niet altijd als instituut, maar wel als activiteit door te verenigen / het zijn van een gemeenschap.

Andere tijden vragen ook om een ander soort vereniging en manier van verenigen. Hierin zijn voor Verus

4. Meirking, Oolbekking-Marchand & Admiraal 2018, Professionele ruimte van leraren

5. Biestra 2018, Tijd voor pedagogiek

6. NSOB / Tilburg University 2015, Sturing op onderwijskwaliteit in het primair onderwijs

7. NSOB / Tilburg University 2015, Sturing op onderwijskwaliteit in het primair onderwijs

8. Onderzoek alles, behoud het goede, 2020

stappen te zetten. Het is voor onze leden geen vanzelfsprekendheid meer om lid te zijn van Verus en de nieuwe generatie bestuurders stelt vragen over waarom hun organisaties lid zouden moeten worden of blijven.

Verus wil een meer zelfbewuste rol gaan innemen. Een vereniging die niet meer leeft van vanzelfsprekendheid alleen, krijgt ruimte om zichzelf écht in het licht van het huidige tijdsframe vorm te geven. Daarbij is het van belang dat we binnen Verus elkaar kennen, betrekken, onderdeel zijn en ons onderdeel voelen van wat Verus ten diepste is: een gemeenschap.

# 3. INTERESSANTE ONTWIKKELINGEN... EN WAT BETEKENT DAT VOOR ONZE OPDRACHT?

In het vorige hoofdstuk hebben we drie thema's gedefinieerd waarop momenteel uitdaging wordt ervaren. Deze thema's raken ook allen de kern van Verus:

- **Wat Verus is (nl. een vereniging)**  
Wij zijn bestuurders, schoolleiders, leerkrachten/docenten, deskundigen en onderwijskundigen. Vanuit ruim 4.000 onderwijsinstellingen zijn we verenigd in Verus.
- **Waar Verus voor staat (nl. vrijheid van onderwijs)**  
Allemaal levend vanuit dezelfde bron, allemaal actief voor hetzelfde doel.
- **Waar Verus zich voor inzet (nl. goed onderwijs).**  
Samen zorgen we dat kinderen, scholieren en studenten de vrijheid krijgen zich te vormen in het leven.

Als representant van het maatschappelijk middenveld heeft Verus een stem in het publieke debat. Verus is voortdurend op zoek naar manieren waarop de vereniging van betekenis is voor zijn leden én voor de samenleving als geheel.

## Ons strategisch huis

Vanuit de gesprekken met de leden, in de totstandkoming van dit stuk, kwam het belang van het gevoel van 'samen' duidelijk naar voren. De gemeenschap met een eigen 'clubgevoel', waarin we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het reilen, zeilen en opbouwen van de 'club'.

*'Vergelijk het met de bardienst in de sportkantine. Iedereen draagt een steentje bij'*

Vrijwel alle leden van Verus, zijn ook lid van een sectorraad. Sectorraden en profielorganisaties zijn complementair aan elkaar, ieder vanuit een eigen rol. Samen voor het onderwijs en niet in concurrentie. Waar de sectorraad zich (meer macro) richt op de gehele sector, richt Verus zich (meer micro) op die

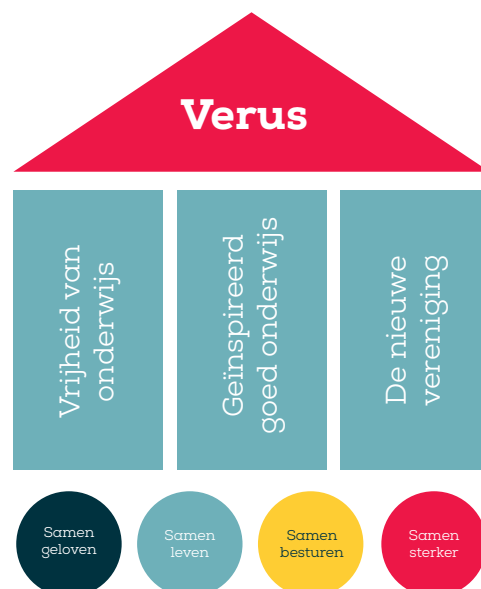
dingen die onze leden belangrijk vinden én onderscheidend maken. Verbonden met én vanuit dezelfde bron, geïnspireerd door dezelfde waarden.

Dit maakt dat leden zich bij Verus thuis voelen, onderling verbonden zijn en gelijkgestemden ontmoeten. Tegelijkertijd zien we een steeds groter wordende diversiteit binnen Verus (en juichen dit toe!). Een van de belangrijkste uitdagingen voor de komende beleidsperiode is het vorm geven aan nieuwe manieren van verenigen van een kleurrijke en pluriforme gemeenschap.

*'Laten we de diversiteit vieren, kleur in plaats van grijs!'*

De figuur hiernaast toont ons strategische raamwerk, of anders

gezegd: het huis waarin alles samenkomt onder één dak. De vereniging is gebouwd op een stevige basis waarin de gemeenschappelijke uitgangspunten samenkomen. De pijlers in de kern van de vereniging worden gevormd door de drie eerdergenoemde thema's. De basis en pijlers samen dragen de vereniging.





# 4. DE BASIS

Verus is bovenal een vereniging. De basis wordt gevormd door alle leden gezamenlijk, samen met en ondersteund door de medewerkers van Verus. In deze basis komt een aantal gemeenschappelijke uitgangspunten samen:

## Samen geloven: Geloof als bron

We zijn met elkaar verbonden omdat we uitgaan van dezelfde bron. Hoe verschillend onze leden dit ook vorm geven in de praktijk – de bron blijft dezelfde. We vinden ons in gezamenlijke waarden die ons als een magneet aan elkaar verbinden en naar elkaar toetrekken.

Wij zijn ervan overtuigd dat onderwijs, gebaseerd op deze levensbeschouwelijke bronnen, grote relevantie heeft in onze maatschappij. Christelijk en katholiek onderwijs heeft veel te bieden voor onze samenleving! Het zorgt ervoor dat kinderen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen binnen een school die gebouwd is op christelijke waarden die het doorgeven waard zijn. Niet om te excluderen, maar juist om bij te dragen aan een meer inclusieve<sup>9</sup> samenleving waar verschillen er mogen zijn.

## Samen leven: Vrijheid van onderwijs als overtuiging

De vrijheid voor ouders om onderwijs te kiezen dat past bij hun levensovertuiging is een groot goed. Zo ook de vrijheid om het onderwijs zo te vormen dat het recht doet aan de identiteit die de school vormt tot een gemeenschap. Om, binnen de gestelde deugdelijkheidseisen in vrijheid vorm te kunnen geven aan het onderwijs zodat er een kleurrijk onderwijspalet kan blijven bestaan. Niet om 'koste wat kost' vast te houden aan verzuiling, maar ten behoeve van goed onderwijs voor alle kinderen in Nederland.

## Samen besturen: goed bestuur als voorwaarde

Goed onderwijs krijgt vorm in de klas. Goed onderwijs vraagt om sterke onderwijs-organisaties waar leraren, schoolleiders, bestuurders, toezichthouders en medezeggenschap met elkaar samenwerken. Bestuurders zorgen voor de optimale werk-, leer- en ontwikkelomgeving voor medewerkers, leerlingen en ouders. Toezichthouders zien hierop toe en staan bestuurders hierin bij.

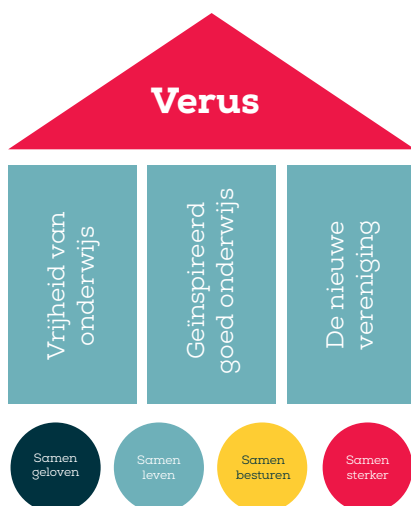
Verus ondersteunt, faciliteert, begeleidt en inspireert onderwijsbestuurders om goed bestuur te ontwikkelen en te waarborgen. We doen dit op juridisch gebied, rondom governance en cultuur, planning en prognose, bedrijfsvoering, duurzaamheid, inkoop, collectiviteiten, verzekeringen en identiteit.

We onderbouwen en innoveren onze advisering door kennis vanuit gedegen onderzoeken middels de aan Verus verbonden onderzoeksplaatsen. Verus is van oudsher een vereniging voor bestuurders. Steeds vaker vragen deze bestuurders ook voor ondersteuning of begeleiding 'dieper' in hun organisatie. Zo begeleiden we ook onderwijsteams, stafafdelingen, bedrijfsvoering en medezeggenschapsraden. Op deze manier bouwen we verder aan goed onderwijs en tegelijkertijd aan onze vereniging aangezien we de basis breder maken.

*'Laatst werd mij gevraagd: Ben jij lid van Verus, of is de organisatie lid van Verus? Het is dus zaak dat Verus ook voor anderen in de organisatie relevant wordt'*

## Samen sterker: Collectiviteit als kracht

Omdat we samen meer kunnen dan alleen - dit is de kracht van het collectief! Deze dienstverlening krijgt heel praktisch vorm doordat onze leden kunnen genieten van voordeel d.m.v. collectieve inkoop van bijvoorbeeld verzekeringen, energie en printen. Maar ook door samen te staan in de lobby voor alles wat wij belangrijk vinden om daarmee de belangen te behartigen van onze leden. Hierbij worden de leden meegenomen, bevraagd en geïnformeerd, om op elk niveau hetzelfde geluid te laten horen.



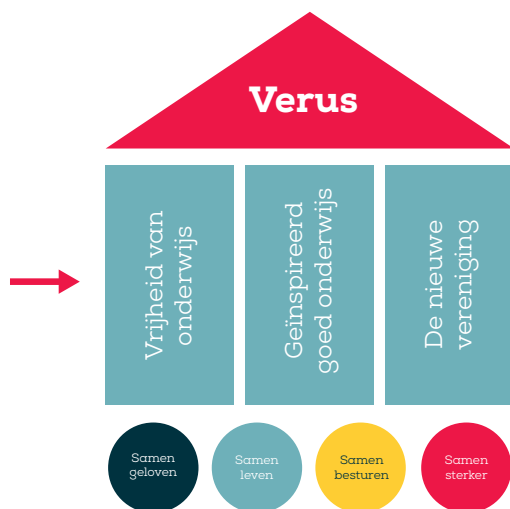
9. "Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet" (Mattheus 19:14)



# 5. DE PIJLERS

Verus geeft haar beleid vorm rondom drie strategische pijlers die in het verlengde van de benoemde uitdagingen liggen, te weten:

- Vrijheid van onderwijs
- Geïnspireerd goed onderwijs
- De nieuwe vereniging



Deze pijlers staan niet op zichzelf want zijn nauw met elkaar verbonden. Verus wil als vereniging aanwezig zijn, voor haar leden én in het publieke debat. Dit moet op een vernieuwende, meer uitgesproken manier die aansluit bij de wensen van onze leden en onze leden met elkaar verbindt. Daarbij staan de onderwerpen vrijheid van onderwijs en geïnspireerd goed onderwijs centraal. Deze twee onderwerpen horen bij elkaar en veronderstellen elkaar zelfs. De échte vrijheid van onderwijs kan alleen daar bestaan waar scholen een herkenbare bijdrage leveren aan geïnspireerd goed onderwijs. En dat geïnspireerd goed onderwijs kan alleen worden vormgegeven als scholen ook écht pluriform mogen zijn.

In dit hoofdstuk worden de drie pijlers (of beleidslijnen) verder geduid

en concrete beleidsvoornemens uitgesproken. Deze beleidsvoornemens zijn richtinggevend voor de duur van dit beleidsplan (2021-2024).

## I. Vrijheid van onderwijs

Verus gaat een bepalende rol spelen in het debat rondom de vrijheid van onderwijs. Enthousiast, positief en geëngageerd betrokken bij onze leden. Verus laat zien wat een groot goed het is dat we de vrijheid hebben om invulling te geven aan datgene wat we beschouwen als goed onderwijs. We zetten ons in voor de vrijheid van ouders om te kiezen voor onderwijs dat bij hen past (pedagogisch en levensbeschouwelijk). Te kiezen voor onderwijs dat zich onderscheidt. Te kiezen voor onderwijs dat niet door de staat, maar door burgers wordt ingekleurd. De leden van Verus laten dagelijks zien hoe kleurrijk en waardevol het christelijk en katholiek onderwijs is en daar zijn we trots op. De scholen van Verus zijn er dus niet (alleen) voor de eigen groep (voor zover die er nog is), maar voor de hele samenleving. Dat geluid brengen wij in de samenleving en in de politiek voor het voetlicht.

*'Het gaat erom dat we jonge mensen helpen om betekenis te geven in het leven. Daarin is Verus belangrijker dan ooit.'*

*'Wij moeten zelf als Verus die thema's voor het voetlicht brengen die er toe doen, op een positieve en pro-actieve wijze'*

*'Verus moet prominent aanwezig zijn waar het denken begint om elkaar scherp te houden en te inspireren'*

Concrete beleidsvoornemens zijn:

- Verus neemt een positieve, inspirerende en leidende rol in in het debat over de vrijheid van onderwijs. Verus kiest hierin zelfverzekerd positie – niet vanuit de verdediging maar vanuit kracht.
- Verus kiest voor eigentijdse communicatievormen die passen bij de gewenste rol in dit debat.
- Verus faciliteert onderzoek rondom dit thema, waarbij dit dieper verankerd wordt met én van waarde is voor de (leden van de) vereniging.

## II. Geïnspireerd goed onderwijs

Onze leden laten dag in dag uit zien wat het overstijgende belang is van onderwijs dat verder reikt dan (alleen) het kader van kwalificatie. Ze gaan voor geïnspireerd goed onderwijs – onderwijs waarbinnen ruimte en aandacht is voor pedagogische en

existentiële vragen.

Verus draagt dit gedachtegoed in de komende jaren op een meer uitgesproken manier uit. Dit is, naar onze mening, complementair aan de meer objectiverende benadering die momenteel meer aandacht krijgt in het gesprek over onderwijskwaliteit. Kwalificatie heeft alleen dan zin, wanneer dit gestalte krijgt in een opgroeiend mens met eigen stem. En, kwalificatie en socialisatie zijn niet minder belangrijk dan persoonsvorming, maar ze ontlenen er hun zin aan. Immers, wat hebben rekenonderwijs of kennis van de Franse taal voor zin als een mens niet vrij en verantwoordelijk is?!

Daarbij ligt er voor het onderwijs de opdracht om een omgeving te creëren waarin persoonsvorming wordt bevorderd. Een schoolcultuur en identiteit waarin waarden centraal staan, merkbaar en herkenbaar zijn.

Naast het uitdragen van dit gedachtegoed, vormt het ook de basis van een groot deel van onze dienstverlening. Geïnspireerd goed onderwijs nodigt scholen uit om hun verhaal te zijn, te vertellen, te (be)leven, te beschouwen en waarderen. Niet vanuit het oogpunt dat 'goed onderwijs' een stip op de horizon is die eens behaald kan worden, maar vanuit de wetenschap dat scholen voortdurend werken aan wat goed onderwijs is. Met waardering voor de praktijken, de verhalen en het karakter van onze scholen en leden.

*'Smalle onderwijsopbrengsten hebben voor velen de focus. Wij moeten mooie, positieve voorbeelden naar buiten brengen van een andere kijk op onderwijs'*

*'Maak gebruik van de leden in het ontwikkelen van kennis zodat je*

*altijd up-to-date bent met wat er speelt in scholen'*

*'Laat initiatieven van een inclusieve samenleving zien als Verus. Laat zien dat iedereen gekend mag worden. Daar gaat het ons om'*

Concrete beleidsvoornemens zijn:

- Verus ontwikkelt het gedachtegoed van geïnspireerd goed onderwijs door in nauwe samenwerking met onze leden en onze wetenschappers in het pedagogisch en theologisch veld.
- Verus verbreedt het maatschappelijk debat over dit onderwerp, door het bespreekbaar én meer zichtbaar te maken.
- Verus maakt het aanbod van geïnspireerd goed onderwijs toepasbaar voor onze leden, zowel voor bestuurders als voor de professional voor de klas.
- Verus faciliteert onderzoek rondom dit thema, waarbij dit dieper verankerd wordt met én van waarde is voor de (leden van de) vereniging.

### III. De nieuwe vereniging

Bovenstaande ambities ten aanzien van vrijheid van onderwijs en geïnspireerd goed onderwijs vragen dat Verus pro-actiever wordt, meer uitgesproken en tegelijkertijd verbindend. Om deze verandering binnen de vereniging mogelijk te maken, is ook een verandering binnen het Verus kantoor nodig – ter ondersteuning hiervan én om dit aan te jagen. Daarvoor zijn een scherpe analyse en duidelijkere keuzes nodig teneinde sneller, efficiënter, meer vraaggericht, meer wendbaar en zakelijker te gaan opereren. Met behoud van wat goed gaat én aanpassing waar dit nodig is. Het bureau pakt deze uitdaging van harte op, omdat deze is ingegeven

door enorme betrokkenheid en een diepe wens om voor onze leden, voor het maatschappelijk veld rondom het onderwijs en voor het onderwijs zelf uiteindelijk van nog meer betekenis te zijn.

Zoals eerder beschreven: samen zijn we Verus. Dit 'samen' geven we onder andere vorm door meer intensief te verenigen. Vanuit de gesprekken die in dit totstandkomingsproces zijn gevoerd met leden komt naar voren dat dit 'verenigen' verschillende uitingsvormen heeft – die men binnen Verus zoekt en ook vindt:

1. Verbinden met, geïnspireerd worden door en inspireren van vakgenoten (binnen het bijzonder onderwijs)
2. Gezamenlijke standpuntbepaling en lobby richting de politiek en andere stakeholders
3. Hoogwaardige dienstverlening en ondersteuning waar je als lid gebruik van kunt maken.

Hierbij beseffen we dat de vragen en behoeften van onze leden net zo divers zijn als de leden zelf. Het ene lid voelt zich ook meer verbonden met Verus dan het andere lid. Deze verschillen mogen er zijn. Het is aan de vereniging om hier voor elk lid passend mee om te gaan.

Vanuit het gedachtegoed over 'de nieuwe vereniging', zoals ontwikkeld door DNA, Tias en Icoon, wordt, naast bovengenoemde uitingsvormen, ook toegevoegd: de inzet op ontwikkeling van het brede veld (kwaliteit en innovatie), op basis van de voor de vereniging belangrijke waarden en uitgangspunten. Met andere woorden: de vereniging maakt zich druk om en houdt zich bezig met het 'oplossen en oppakken' van (voor de

vereniging) relevante maatschappelijke vraagstukken. Voor Verus betekent dit, zoals bovenstaand al beschreven: ons druk maken over vrijheid van onderwijs en geïnspireerd goed onderwijs. Daar gaan we voor!

Verus zal zich daarom op deze bovengenoemde vormen van het vereniging zijn verder willen én moeten ontwikkelen. 'Moeten', omdat hier ook het bestaansrecht van Verus op gestoeld is.

*'Je bestaansrecht zit erin dat je nodig bent voor je leden met een eigenstandig geluid'  
'Verus moet meer gekend en meer herkenbaar zijn'*

*'Ik wil me gekend en herkend voelen bij Verus'*

*'Loop de scholen maar plat, wees een gemeenschap!'*

Concrete beleidsvoornemens zijn daarom:

- Verus investeert in het contact met én tussen de leden, teneinde elkaar beter te leren kennen
  - Onderdeel hiervan is het meer systematisch peilen van de behoeften van de leden en het (dienstverlenings) aanbod meer vormgeven vanuit de behoeften van leden. Om zodoende ook meer focus aan te brengen in dit aanbod.
  - Daarnaast wordt de ondersteuning en begeleiding van leden verder geoptimaliseerd vanuit een integrale en multidisciplinaire aanpak.
- Hierbij staan samen optrekken, samen ontwerpen, samen maken en ontwikkelen centraal.
- Verus verbindt leden intensiever met elkaar - meer regionaal en/of meer op thema. We nemen hierbij de lessen en ervaringen vanuit de pilot community-vorming mee.

- Verus rekent op meer ambassadeurschap van leden, bijvoorbeeld door 'ervaren' leden de nieuwe generatie bestuurders en schoolleiders meer te betrekken bij en te enthousiasmeren voor de vereniging. Om de leden te kunnen bedienen op de wijze die zij passend vinden.
- Verus geeft de betrokkenheid van leden bij thema's meer vorm door middel van tijdelijke commissies die zich buigen over actuele thema's die goed onderwijs raken.
- Verus bouwt verder aan een gezond en toekomstbestendig financieel perspectief.

# 6. TOT SLOT

Dit strategisch beleidsplan zet de koers uit voor de komende 4 jaar en legt het fundament voor toekomstige keuzes. Keuzes die belangrijk zijn voor onze vereniging én voor het onderwijs in Nederland. Of dit nu bijzonder onderwijs is of niet – wij zijn ervan overtuigd dat vrijheid van onderwijs én geïnspireerd goed onderwijs essentieel zijn voor verdere kwaliteitsverhoging van de gehele sector. Teneinde een stevige basis te leggen voor de (persoons)ontwikkeling van onze kinderen en jongeren!

In dit plan zijn beleidsvoornemens geformuleerd. Op hoofdlijnen – immers dit is een strategisch plan wat de lijnen uitzet. De voornemens dienen verder te worden geconcretiseerd (wat, hoe, wanneer, hoeveel) om deze vervolgens te gaan realiseren. Deze concretisering vindt plaats in de jaarplannen (en bijbehorende begroting). Deze jaarplannen kunnen worden gezien als activiteitenplannen voor dat betreffende jaar.

We danken allen die hun medewerking hebben verleend aan dit plan, met name alle bestuurders en toezichthouders die ondanks deze bijzondere en drukke tijd de moeite hebben genomen hun input te geven, mee én tegen te denken! Samen zijn we Verus!



Postbus 381, 3440 AJ Woerden  
T 0348 74 44 44 | [info@verus.nl](mailto:info@verus.nl) | [www.verus.nl](http://www.verus.nl)